

[Frank Jensen]

Vesteuropa står over for en skillevej, 20 millioner arbejdsløse, i flere lande blomstrer angsten for de fremmede, fremmedhadet spirer, nationalismen og protektionismen blomstrer, miljøproblemerne tager til. Samtidig oplever vi for første gang siden Anden Verdenskrig krig i selve Europa; krænkelserne af folkeretten og menneskerettighederne på Balkan er uhyrlige, brutaliteten ryster os alle.

Sammenbruddet i kommandoøkonomierne i Central- og Østeuropa har frigjort nogle enorme centrifugalkræfter, som vore internationale samarbejdsformer har svært ved at tackle. Kombinationen af høj arbejdsløshed, social utryghed og millioner af flygtninge i Europa skaber en usikkerhed, der danner grundlag for vækkelse af politiske bevægelser og holdninger, som vi for længst troede var forsvundet fra Europa. I denne situation er det fantastisk godt, at danskerne har valgt ikke at rejse læhegn og isolere sig, men tværtimod har valgt at bryde den onde cirkel. Vi skal igennem nye politiske beslutninger og i et styrket internationalt samarbejde vende denne stagnation til ny fremgang både politisk og økonomisk.

Herhjemme skal vi bruge resultatet af 18. maj-afstemningen til at fortsætte dialogen mellem ja- og nej-siden, ikke om grundlaget for samarbejdet; nu er der skabt klarhed om det. Men dialogen skal bruges, for at vi kan få det bedste afsæt for vores bidrag til at styrke samarbejdet, et samarbejde, der kan føre til løsninger af de opgaver, som alle erkender kun kan løses af mange lande i fællesskab: indsatsen for beskæftigelsen, for et bedre miljø, for at skabe udvikling og stabilitet i verden omkring os, ikke mindst i Østeuropa. Vi har fået et godt afsæt til den fremtidige dialog.

Nærhedsprincippet blev traktatfæstet i Maastricht-traktaten, og det er en vigtig opgave at udmønte dette princip, så EF i fremtiden kun skal løse de opgaver, som ikke kan løses decentralt af medlemslandene og deres regioner. Det har været afgørende for det danske formandskab at få åbningen af EF's markeder på dagsordenen. En øget samhandel med Østeuropa og Centraleuropa er den bedste håndsrækning, vi kan give de nye demokratier – en proces, der kan føre frem til egentlige optagelsesforhandlinger.

For Danmark har der været en særlig forpligtelse til at fremme optagelsesbetingelserne

for de nordiske lande og for Østrig. Det er glædeligt, at topmødet her i København for nylig har fastholdt, at optagelsesforhandlingerne skal være afsluttet, så landene kan optages senest den 1. januar 1995.

Nu har vi fået handlefrihed til, at Danmark kan presse på for at få EF-fællesskabet til at koncentrere kræfterne om de alvorlige problemer for Europas befolkninger. EF skal i de kommende år koncentrere sig om løsningerne af konkrete problemer og ikke om opbygning af nye institutioner og politiske overbygninger. Statsministeren og det danske formandskab som helhed har udvist et overordentlig stort engagement i og ihærdighed for at følge Edinburgh-erklæringen om en koordination af indsatsen mod arbejdsløsheden op.

Fællesskabsvækstinitiativer, som blev udmøntet på rådsmødet for økonomi- og finansministre den 19. april, forventes at skabe 450.000 nye job og øge den økonomiske vækst med 0,6 pct. over de næste 2 år, men det er ikke tilstrækkeligt. Arbejdsløsheden inden for Fællesskabet forventes at ligge på ca. 12 pct. i 1993, det vil sige 20 millioner arbejdsløse i EF. Hvis vi skal reducere den samlede ledighed i Europa, kræver det en gennemsnitlig vækst på over 2,5 pct.

Så høje vækstrater kan ikke skabes alene over Fællesskabets initiativer. Det er baggrunden for, at statsministeren i det danske formandskab har arbejdet så hårdt for, at vi får koordineret den økonomiske politik og de opsvingsinitiativer, som de enkelte medlemslande skal tage.

Den tid må være forbi, hvor alle lande sidder og lurepasser; der skal trækkes på samme hammel. En sådan dynamisk udvikling vil fordoble værdien af landenes initiativer, men samtidig halvere udgifterne for de offentlige kasser. Det er i det lys, man skal se resultatet af det nys overståede topmøde i København.

Det er glædeligt, at det er lykkedes det danske formandskab at få opbakning til denne udvikling. Topmødet var meget direkte i sin beslutning om løsningen af EF-landenes økonomiske krise. EF-landene skal via deres nationale budgetter fremrykke offentlige investeringer i f.eks. infrastruktur, byfornyelse og miljøbeskyttelse. EF øger midlerne til strukturfondene og Den Europæiske Investeringsbank, og der er givet meget klare politiske signaler til de